

Adjikar vodinipe e Švedska

Sadržaj

Vlada hem o državno uredi	3
Premijer hem ministri	3
Adjikhar e vlada čerela buti	3
Adjikhar e Vlada Ureda čerela buti	4
Vladina kancelarija za aktivnosti	4
Ustanove	6
Budjetsko procesi	6
Zakonodavni proces	7
Švedski socijalni model	8
Demokratsko sistemi aso slobodna izborja	8
Švedski administrativne model – tri nivoa	8
Švedski Ustav	9
Manušikane (ljudska) prava	10
Jednakost	10
Publicitet	10
Zastupniko	11
Revizija država	11
Švedska ko sveto	13
Švedska hem EU	13
Švedska hem e UN (Ujedinjene Nacije)	13
Nordijska saradnja	14
Činjenice o Švedskoj	15
Kontakt	15

Adjikar vodinipe e Švedska

Vlada hem o državno uredi

Premijer hem ministri

E Švedska vodinipe od 2010 taro strane manjinske vlade buržoaske e predstavnikonsa so isi len štar stranke: Umerena stranka, Centar stranka, Hriščansko demokratsko hem Liberalna stranka. Ki vlada isi jek premijeri hem 23 ministarja, so svako isile po odgovornost.

Adjikhar e vlada čerela buti

E vlada kontrolerini e Švedska hem tani jek motori kova stvorini hem promenini o zakonja hem šaj ko adava način te utičini ko razvoj društva ki celina. E vlada tani odgovorno aso parlamenti hem mora te ovel len podrška taro parlament te šaj te ostvarini (čerel) pi politika.

E vlada kontrolerini o kraljevstvo, so značini da e vlada uključime ko:

- te pregledinen o zakoni ko parlameti
- čerela odluke parlamentarne
- odgovorna tane za budžeti kova o parlamenti odlučindja
- predstavini e Švedska ko EU
- Sklopini sporazum e avere državencar
- kontrolerini e buti e vladakiri
- odlučinena o pojedinim upravnim stvarima, sar nijek aver agencija soj odgovorna.

Promene so e vlada mangela te menjini formulisini ko predlog, vičinenape propozicije, so delape za vladu te odlučinipe. Hem e vlada isto čerela predlog za državno budžeti.

Ked o parlament odlučini ko jek pitanje, na primer u vezi jek nevo zakoni taro državno budžeti, onda e vladakoro zadatko te ostvarini e odluka taro parlament. Ako jek nevo zakoni značini so o gradjani dobinena nevo pravo hem obaveze onda dalje neve zadaci dobini adija ustanova soj tani odgovorno za adava pitanje (pučibe).

Kolektivna odluke

E vlada odlučini zajednička odluke ko sa o državna pitanja ko sastanci-kabineta kova ičeripe svako kurko. Najmanje mora pandž ministarja te oven prisutna te šaj e vlada te anel odluka. Vladakiri odluka tani formalno paluni stanica za adava baro odlukakoro procesi. Često angleder jek odluka tari vlada čerena o službenici više masekija buti adaleja. Ponekad šaj jek predmet te uticini više državno odgovornost. Ko akava slučaj, zajedničko pripreminipe akava taro olengere

zaposlime manuša. Sa o ministarja mora te oven ko dogovor kotar odluka angleder te resenpe ko sastanko-kabineta.

Adjikhar e Vlada Ureda čerela buti

E vlada ureda tani jek ustanova koja funkcujini sar jek štab hem podržini e vlada te vodini e Švedska hem olakiri politika. E vlada ureda čerla o premier, departementija hem administrativna buča (poslovi). O kabineti isi le otprilike 4500 zaposlime, hem oko 200 politička regrutuime. Posle ked promini pe o valst ikljovena o politička imenovana dok o politička regrutirime isi len dalje po zaposlenje.

Premjer vodini e buti e kabinetesiri hem odgovorno tano za koordinaciju politike Švedske EU. O premjer tano šefo asi celo vlada. Ko svako departementi isi jek dji o trin ministarja, kova jek olendar tano direktor ministarstva. Sektor za upravljanje menadžer uprave tano službeniko isto.

O zvanicnici ka pomožinen e vlada te ikalen dokumetija hem predlogija aso razna odluke e vladakere hem te istražujinen domačo hem medjunarodno karakter. Jek taro naj bare zadaci uključinena zakonodavno proces hem budžeti. O zvaničnici isto čerena kontrole aso vladina agencije kova perena ko svako departementi.

E buti so čerelape ki Evropsko Unija (EU) utičini ko sa o departementija hem sa o službenici taro sa o departementija prestavinena e Švedska ki EU hem pripreminena pučiba aso EU-sastanci.

E Švedska isila oko 100 ustanove ko inostranstvo. Ustanove ko inostranstvo tane amare ambasade, reprezentacije, delegacije hem konzulatija. Zajedno sa otprilike 400 počasna konzulataja čerena on strano reprezentacija.

Vladina kancelarija za aktivnosti

Šef za svako departementi tano jek ministar. Ko departementi šaj te oven više ministarja nego departament-šefo. Onda on isi len odgovornost za odredjena pitanja. Svako ministar isi le zaposlime politička službenici, na primer državno sekretari, politička savetnici hem sekretari za medie.

Ki vlada sa e buti čerelape ko jek departamenti taro naj paše saradnici vlade, državni sekretar. Ko svako departement isi jek podsekretar kova tano odgovorno za vlade upravnim stvarima rukuinipe ko jek odgovorno način sar jek pravo menadžer zadužime za dizajn predloženih zakona hem propisa. Večinom rada valde pripreminena o službenici hem različita jedinice ko departementi:

Ministarstvo za zapošljavanje

Ministarstvo za zapošljavanje isi len sledeča odgovornosti: životesiri-bučakiri politika, tržišno-bučakiri politika, politike integracije, pitanja diskriminacije, ljudska prava ko nacionalno nivo, švedsko državljanstvo hem politika za nacionalne manjine.

Ministarstvo finansija

Ministarstvo finansija iselen akala odgovornosti: ekonomsko politika, državno budžeti, poresko politika, pitanja finansijskog tržišta, pitanja kockanje, internacionalno ekonomsko saradnja, preduzeće kova e država ičeri hem opštinsko finansija hem zakoni.

Ministarstvo odbrane

Ministarstvo odbrane iselen sledeće odgovornosti: ukupno odbrana, zaštita hem spremnost za nesreće, spremnost za krizu, internacionalno pomoći ki sloboda, internacionalno pravo ko oružana mariba (sukobija) i sigurnosna pitanja.

Infrastrukturakoro departamenti

O Infrastrukturalakoro departamenti i odgovorno e pučibange keda vakerela pe bašo transportija hem infrastruktura, digitaliziribe hem IT, poštakere pučiba hem energijakere pučiba.

Ministarstvo pravde

Ministarstvo pravde iselen sledeće odgovornosti: ustavima i zakonima o krivičnom pravu, građansko pravo i parnice, pravosudja, imigracije hem azila, Poslove milosti ko krivičnim predmetima, demokratije politike hem potrošačka pitanja.

Ministarstvo kulture

Ministarstvo kulture iselen akala odgovornosti: kultura hem kulturakere uslovija, kulturne baštine, media, film hem sport.

Ministarstvo životne sredine

Ministarstvo za zaštitu životne sredine iselen sledeće odgovornosti: jek netoksične životne sredine, klima, okeanja, pani, bioraznolikosti, očuvanje, sistem zaštite životne sredine, internacionalne ekološke reciklaže, nuklearne sigurnosti hem zaštite taro zračenja, okolnog zakonodavstva, ekološke tehnologije hem istraživanje okoline.

Ministarstvo industrije

Ministarstvo iselen sledeće odgovornosti: regionalni rast, energije, transport hem infrastrukture, IT hem poštanske buča. Nadležnosti industrije tani poslovanja poduzetništva, konkurentnost hem šukar te funkcionerini tržište i potreba istraživanja inovacija.

Zdravstvo hem socijalna pitanja

Ministarstvo zdravlja iselen sledeće odgovornosti: zdravstva (sastipe), javnog zdravstva, prava čhavorengoro, osoba sa invaliditetom, nega o starima, socijalne usluge, zdravstveno osiguranje, penzija, javna uprava, stanovanje, izgradnju veru zajednice.

Ministarstvo obrazovanja

Ministarstvo obrazovanja iselen sledeće odgovornosti: predškolsko hem školsko, visokom hem višom, istraživanje, obrazovanje barendje (odraslih), obrazovanje za

mentalno retardirane, švedski za strance, narodno obrazovanje, omladinske politike hem politika civilnog društva.

Strani departement

Strani departement isi len sledeće odgovornosti: spoljašnje i sigurnosne politike, globalne razvojne pomoći, trgovinske politike, pomoć aso švedjanja ko inostranstvo, internacionalno pravo hem internacionalno ljudsko pravo, kontrole izvoza naoružanja, internacionalne saradnje sa države, sar soj e trgovina pomožini e Švedska.

Osim o departementija isi jek globalno organizacija:

Ured premijera

Ured premijera tano odgovorno aso usjeravanje i koordiniranje rada kabineta hem odgovorno tano asi koordinacija švedske politike EU. Premijer uključeni premijer hem ministar unije.

Administrativna (buča) poslovi

Administrativna buča tane jek zajednički resurs uredi vlade hem odgovorno tano za ukupna pitanja upravljanja odjela. Adava značini promene i obovne u kabinetu, finansija vlasti, radnih odnosa, zapošljavanja, IT podrške, biblioteke, arhivi i registra, hem informacije hem komunikacije.

Ustanove

Za svako departementsko odgovornosti pripadini nesave državna ustanove kola pripreminena o zakonja hem čerena adala aktivnostija koja e vlada odlučindja. Imigracija hem porezi tane nesave taro primerja državne ustanove.

Svako berš e vlada odlučini te odvini za sa o državne ustanove. Ate pisini save cilja e ustanova isila sa ple buča hem kozom pare šaj te koristini. E vlada znači isi la dosta baro mogućnost te kontrolirini e ustanoven, ali on na sminena te kontrolirinen sar e ustanova pripreminena zakon jeli sar odlučinena ko pojedino slučaj. O ustanove odlučinena samostalno hem raporterinena aso departementija. Ko but phuvja isi len o ministarja moč direktno te odlučinen olengiri buti. Ki Švedsko na postoinena esavke mogućnostija. Akava vičinipe obično zabrana vlade ministarstva.

E vlada tani odgovorno za kas te čhivel te oven šefija (generalni direktor) ko ustanove. Trenutno akana isi oko 350 državna ustanove.

Budjetsko procesi

E buti so čerelape za državni budžet tano baro proces kova počini više taro berš dive angleder te počini o finansisko berš. O proces počini ko decembar o ministarstvo finansija predstavini prognoze ki nacionalno ekonomia za vladu. Ko mart održinipe rasprava državnog budžeta. Glavno fokus za berša so avena sadržinipe ko budžeti za proleče (anglo nilaj) kova delape za parlamet ko april.

Ko proleče (anglo nilaj) hem ko nilaj nastavinipe e buti ko departementi hem e vlada dela predlog za državno budžeti za adava berš so avela aso parlameti ko septembar.

Dok e vlada smatrini dali te lel o budžeti o departementi ikali o lila za ustanove. E vlada odlučini o prisvajanje vlastima angeder e nova godina.

Zakonodavni proces

E Švedskako parlamenti odlučini neve zakonja. E vlada inicirini večina zakonska predlogija. Oko 200 zapisija e vlada dela za parlamet svako berš. Nesave olendar predložinena neve zakonija, dok avera predložinena izmene hem dopune postojećih zakona.

Istrage hem odbori

Nesave pitanja so čerela e vlada buti olencar po phare nego avera. Ko adava kontekst e vlada šaj te čhivel posebno istražitelja (jek osoba) jeli komisija (jek grupa manuša) te istražinen o slučaj. E vlada tad odpisini o zadatko direktive za istražitelju jeli odbora. O zaključci čedelape ko jek raporti hem ovena javna hem dostupai.

Ked e vlada mangela te uvedini nevo zakoni, često cerelape adjikhar:

1. Jek državno komisija čhivelape te istražinen o slučaj. Jek komisija jeli jek manuš dobini zadatko te ispitini o mogućnost so e vlada mangela te sprovedinen. Ko okvirno mandati delape direktivama odbora.
2. Ked e istraga završime o istražitelj jeli o komitet dela izveštaj.
3. O izveštaj bičhalipe ko mešime ustanove, organizacije, opštine hem avera intresentija kola šaj te den ple primedbe, vičinipe odgovorja. Ako but ispitanici tane negativna e odluka šaj te ovel te na nastavinipe ko pitanje jeli te pokušinipe te anelpe aver rešenje nego so adava o isipitivanje prvo andja.
4. O izveštaj isto bičhalipe ko veče za zakonodavstvo da recenzuje prave aspekte.
5. E vlada posle pisini jek predlog parlamentu o zakonima.
6. Jek taro parlamentarno odbori šaj te del po komentari u vezi predloga (izveštaj komisije.)
7. O parlamenti glasini aso predlog zakona. Ako prihvatinipe onda nevo zakoni tano prihvatime ko švedsko kodeks statuta, SFS.

Nesave zakonja uvezi Švedska čerelape ki Evropske unije. Nesave zakonja kola rešinipe ki EU važinena direktno ki Švedska bez o parlamenti te odlučinen ko adava pitanje.

Švedski socijalni model

Demokratsko sistemi aso slobodna izborja

E Švedsko tani jek demokratija sa parlamentarnim oblikom vlade, kova značini da sa o javno vlasti avela taro narodo. O zakoni anelape ko parlamenti sa 349 članova kola ovona birime taro narodo svako štarto bers. Palo svako izborja o predseniko dela predlog za nevo premijeri. O premijeri ovela čhivdo taro parlament hem dobini zadatko te formerini vlada. E vlada vodini o premijeri hem on vodinena e Švedska.

Formalno e Švedska tani ustavno monarhija so isila kralj Carl XVI Gustaf sar šef drzave. Monarhija isi la simbolično šefo države funkcujini sar gotovo isključivo ceremonijalne družnosti.

Ked ičeriipe izborja isi len e Švedskakere evta milionja pravo glasa, prilika te učestvujinen hem te utičinen kola ka prestavinen e manušen ko parlament, sredska skupština hem ki opština.

Te šaj te glasine ko trin selekcije valjani te phere 18 berš naj kasno ko dive izbora. Osim adava postoini posebna pravila:

- Te šaj te glasine ko palamentarna izborija valjani te ovel tut švedsko državljanstvo, hem te ove jeli hinjan angleder registririme ki Švedska.
- Te šaj te glasine ko izborija za lokalne samouprave valani te ovel tut švedsko državljanstvo jeli:
 - Te ove državljani ko jek EU država jeli ki Island hem ki Norveško hem te ove pisime ki opština/sredskog veča ,jeli
 - Državnljanstvo bilo ki savi phuv osim adala soj djende upre hem te ove registririme ki Švedska naj hari trin berš uzastopno hem hijan registririme ki opština/sredskog veča.

Osim te glasine isi avera načinja sar šaj te utičine ki švedsko politika. Nesave primerja tane te družine tut ki političko stranka, te de komentarija ki komisija hem ko raportija taro izveštaj hem te ove ko referendum.

Svako pandžto berš isto održinipe izborja za Evropski parlament, jedino institucija EU koja direktno birimi. Sare kola tane državljanja države članice Europske unije hem registririme ki Švedska isiminena te glasinen.

Švedski administrativne model

E Švedska vodinipe ko tri nivoa: na nacionalno, regionalno hem lokalno nivo. Palo odova avela o EU nivo.

Nacionalni nivo

O parlament kova isi le moč te anel zakonja, predstavini e manušen ko nacionalno nivou. E vlada vodini e Švedska preko so on inicirinena e parlametarno odluka hem

dena neve zakonja hem dopune. Te šaj e vlada te dobinen pomoč ki buti isi len ured vlade kabinet hem o državna ustanova.

Regionalni nivo

E Švedska tani podelime ko 21 okrugija. Svako okrug isi len državno regionalno vlasti, sredske odbori. Nesave avera državna ustanove isi len aktivnosti ko regionalno hem ko lokalno nivo. Isi 20 regionja. On tane politička skupstine kova o narodo birindja. Glavno zadatko so isi le o Sredsko večje tano zadatak zdravstvo. Ko sredska oblastija pokriva ista geografska područja (sa jek izuzetak) hem odolese obično dikhelape kao zajedno regionalno nivo. Naj baro upravno telo tano Gdradsko večje jeli Veče za region. Zakon lokalne samouprave ureduju područje večje aktivnosti, ali isto postoini prostor za samoupravu, odnosno te odlučinipe ki svako opština, sredski region uključime ko sektori.

Lokalni nivo

E Švedska isi la 290 opštine. O opštine tane odgovorna aso komunalne usluge so isi kaj beša. Medju olengere glavna zadaci tane predškolsko, škole, socialne usluge hem phure. E opština vodinipe taro političarja kola ule birime taro narodo. Naj baro upravno telo tano Gradsko večje. Zakon lokalne samouprave vodini o aktivnosti opštine, ali isto ko regionalno nivou postoini prostor za samoupravu.

Evropsko nivo

E Švedska pratini propisima EU hem tane ate ko proces kote neve zajednicka pravilja ovena sastajime hem odlučime. E vlada predstavini e Švedska ko Veče Evrope hem ki Evropsko unija, kola često vičinenape Veče ministara jeli Veče kola uspostavinena o drumo za razvoj hem koordinaciju politike Švedske EU.

Švedski Ustav

Ustav tane po bare taro sa avera zakonja hem nijek aver zakoni našti te prekršini protiv ustav. On isto našti tako lako sar avera zakonija te promeninipe. Jek promena čerelape jedino ako o parlament duj puča isto odluka anela ko duj različita vreme. Ko vreme izmedju odluke dodatno isto valjani te ovel te održinipe izborja.

Ustav zabanutost upravljanja hem demokratije, sukcesije, sloboda izražavanja hem sloboda štampe hem avera osnovna prava hem sloboda:

- Zakoni taro 1974 sadržini temeجلي švedskog sistema vlasti, sar valjani e vlada te čerel buti, kola pravilja hem sloboda e švedskakere manuša isilen hem sar ičeripe izborja za parlament.
- 1810 zakon o sukcesiji uredini sar nasledini švedski tron, znači ko te ovel kralj jeli kraljica.
- 1949 sloboda uredbe pres sadržini odredbe sloboda štampe hem sloboda pristupa javna dokumentija.
- Ustav taro 1991 regulisini izraz slobode ki televizija, film hem neve slicna medije.

Manušikane (ljudska) prava

Odgovornost za manušikane (ljudska) prava te na phagenape tane o parlament, vlada hem celo država, regionalna hem opstincka operacije. E vladakoro dugoročno cilj tano te osigurini but poštovanje aso ljudska prava ki Švedska.

Ki Švedsko zaštitime o ljudska prava hem ustav hem avera zakonja hem propisija. Isto e Evropska konvencija vazini za zaštitu ljudskih prava hem osnovnih sloboda zakona ki Švedsko taro 1995. Isi isto avera medunarodna sporazumja maškar o države kola ičerenape ko ljudska prava.

E Vladakiri buti te zaštitini o ljudska prava utičini ki nacionalno politika hem e spoljašnjo politika ko sa o delja. E država, opština hem avera valjani:

- Te osigurinen da o temelj slobode ovela poštouime, sar e sloboda izražavanja, sloboda informacije hem sloboda okupljanja.
- Te štitinipe manušen taro lošnipe, sar naprimer maribe, hem zatvor.
- Te osigurinen osnovna potrebe sar naprimer potreba stanovanje hem obrazovanje.
- Suzbijanja diskriminacije protiv osoba na osnovu seks, nacionalnosti, vera jeli avera vere, invalidnosti, seksualne orijentacije, berša, hem rodnog identiteta hem izražavanja.

Jednakost

Ki Švedsko isi bari tradicija te čerelpe buti sa pitanjima ravnopravnosti. Ravnopravost značini da o djuvlja hem o murša isilen jednaka prava hem mogućnosti ko sa o tačke ko životi, na primer ko tržiste rada, zajedničko odgovornost ko čher hem ko čhave hem ekonomska jednakosti. Jek važno berš hine 1921 ked o djuvlja dobindje pravo te glasinen. Taro teg but reforme khudje hem zakonja uvedindjape.

Snaga hem uticaj

Taro maškar 1960 berš više djuvlja khuvena posigate ki buti, hem avdije o djuvlja čerena buti ko isto mera sar o murša. Ali ipak maškar o djuvlja hem murša o moč izgledini različito ko različita deo tari država. E politka tani jedino taro buča kote najviše ravnomerno uravnotežene. Ko parlameti khudje komaj 465 posto djuvlja komaj 545 posto murša palo izborja 2010. Ko avera područija sar naprimer nauka, kulture, mas medija, švedske crkve hem buča athe o djuvlja manje ko bare pozicije. Ko poslovno muršikano dominacija naj baro, ako so čerdjape nesave promene ko zadnja berša.

Publicitet

Princip javnosti

O princip transparentnost značini so e vlada, parlament hem okola odlučime opštinska aktivnostija kozom god valjani te oven phravde. Te šaj te osigurinipe transparentnost ki buti, onda ulo javno pristup dokumenta khudja ko jek taro temelji ko zakoni, slobodna medija.

O principu javnosti dela svakone se pravo pristupa javnim dokumentima. Dokumentacija koja primenjena je bičalipe taro vladakoro uredi hem avara ustanove, naprimer lila, odluke hem istrage tane obično javna. Osnovno pravilo tano da sa o lila so avara valjani te registrerinenpe ki ustanova koja prihvatini.

Podsetnik hem nacrti obično na smatrinipe sar javna dokumentija. Ako mangena te djanen save dokumentija isi ki jek ustanova jeli mangena te dobinen len onda kontakterinen e ustanova.

Princip javnost isto značini da o službenici hem avara kola čerena buti ko državna hem lokalna uprave isi len zvižduk puhanje. Adava značini so on isi len pravo te mothoven amendje stvarja kola inače tane tajna, osim za nesave detalja, za naprimer ki medija, bizo te oven kaznime adalese hem bizo e buti te saznaini ko dindja e informacija.

Zastupniko

Jek važno funkcija da te garantuini transparentnost javnog sektora tano sistem o zastupniko, akava koncept proširindjape ko disave avara phuvja.

E Švedska isi la akala sluzbena zastupnici:

Pravno zastupniko (JO) – ili parlamentarana službenici sar soj tane poznata – birime taro parlament te šaj te kontrolirinen e ustanoven hem olengere službenikon dali pratinena o zakonja hem o propis ki pli buti.

Državni tužilac (JK) isi le glavno zadatko aso ustanove hem ko sudo ko anav e vladače, kova prdstavini e država ko parničko postupko anglo sudo, rešavanje potraživanja tari država, ovela tužioc, ki štampa i sloboda izrazavanja hem ovela pravno savetnik vlade.

Potrošačka agencija (KO) branini intrese potrošača protiv preduzeče ko sudo. Glavno zadatak KO tano te kontrolerini da o kompanije pratinena o zakonja, ugovori zakona, zakona o sigurnosti proizvoda hem udaljenost prodaja zakona.

Diskriminacija agencija (DO) osigurini da zakon protiv diskriminacija pratinipe.

Predstavini e čhavoren (BO) Predstavini e čhavoren hem prava hem intresija terne manušengoro preko konvencije UN- čhavorengoro pravo.

Čhavengoro hem učenikengoro predstavniko (BEO) isi len zadatko te zaštitinen e čhaven hem e učenikengoro pravo, preko školsko zakon.

Revizija država

Ustavni odbor, KU, tano odbor skupštine kova pregledinena dužnosti ministara hem rukovanje vlade i poslova. Isto pripremini KU slučaja kola uključenape na primer temeljna zakonja, zakona o parlamentu hem izbor revizora.

Nacionalni ured za reviziju, kova tano jek ustanova teleder e vlada, pregledini državna ustanove hem biznisja hem kontrolerini dali pratinena direktiva, pravila

hem propisa dali resena ko po uslov, znači adava dali e vada hem avera ustanove čerena pi buti.

Nesave državna ustanove tane regulatori, on isi len zadatko te kontrolirinen aktivnosti. E država razmaterinena hem podržini adala okrugija večé, regionsko hem opčtinsko buti. Školsko inspekcija tani esavki regulator kola čerena inspekcija ki škola, tebi šaj te osigurinen pe da e škola pratini o zakonja hem o propisija.

Švedska ko sveto

Ko takt globalizacije hem članstvo ko EU e Švedskakri buti internacionalno hem Evropsko povečindjape. Sa o departementija uključime ko aktivnosti EU, pripreminena Švedskakere pozicije hem pratinena pitanja hem ciljevija Evropakere sudosere pravde.

Švedska hem EU

Taro 1 januar 1995 e Švedska tani član EU palo nacionalno glasanje 1994. O članstvo značini da e Švedska učestvujini ki buti EU hem isi len prilika te utičinen ko odluke.

E Švedsko ačhola za akana dalje van ekonomske hem monetarne unije, EMU, kova značini da o phuvja ki članica isi len euro sar zajedničko valuta. Ko septembar 2003 ine referendum održime dali e Švedska vajlani te khuven ki unijakiri valuta. O rezultat hine da 55.9 posto birača phendje na.

Oko 1200 švedjanja čerena buti ko EU. Jek deo olendar predstavinena e Švedska hem švedska intresija dok avera tane ko razna položaja ko uprave EU, sar soj e Evropska komisija.

Švedska hem e UN (Ujedinjene Nacije)

E Švedska uli član Ujedinjenih nacija, FN, 1946, jek berš palo so e organizacija formerindjape. Od tega akivno učestvujinena ko Ujedinjene nacije hem adava tano jek važno deo Švedske spoljašnje politike.

E Švedsko vlada, sa jek široko podrška ko parlamenti, dikhela e saradnja sa UN sar jek naj važno instrumenti te bavinen pe sa svetska pitanja opstanka. Akava zadatko zahtevini jek zoralo UN, hem jek paše saradnja sa lokalna organizacije, disave phuvja hem civilno drustvo ko celo sveto.

Taro 1960 e Švedska učestvindja ko nekoliko mirovna operacije UN. Više taro 70 000 švedjanja služindje ko operacije UN beršenca hem but švedjanja čerdje buti sar posrednik UN:a.

E Švedska tani aktivno u širokom rasponu rada UN-a. E phuv ine mašakar inicijatori glavno za pitanja. Ukinindjape e smrtno kazna, prava chavendje, ukinindjape aparthejd, konvencija protiv mučenja, kao isto u podrucjima za razoružanje, okoliš hem antidroga tane primerja pitanja kola e Švedska bavinipe. E Švedska isto tani jek taro najbare donatorja za razna UN organa u okviru multilateralnih razvoja saradnje.

Nordijska saradnja

Adala formalna saradnje izmedju nordijska phuvja tane medju naj purane hem naj bare regionalna saradnje ko sveto. E politička saradnja tani ko zajedničko vrednost hem mangela te postigninen rezultatija kova igari ko dinamično razvoj hem povečini o stručnost hem konkurentnost nordijske regije.

Nordijski Savet

O Nordijski savet formerindjape 1952, isle len 87 članja saveta tari Dansko, Finsko, Norveško, Švedsko, Farski Otoci, Grenland hem Åland. O članja bešena ko ple državakere parlamentija, predložinipe tari pli partija hem ovena birime taro parlament. Direktna izborja za Nordijski savet na postoini.

Nordijski savet ministara

Nordijski savet ministara formerindjape 1971 hem nordijski vlade. Veče ministara tano, bez obzira o anav, na jek nego nekoliko ministarja. Nekoliko Nordijska ministarja isi len sastanak ko Veče ministara nesave par puta ko berš dive. Izuzeci tane o spoljašnja buča hem odbrane ministriji, kola tane van Nordijski savet ministara. Naravno adava na značini da akala Nordijski ministarja na resenape.

Činjenice o Švedskoj

Glavno diz (kapital): Štockholm

Populacija: Isprilike 10 miljonja manuša

Čhib: Švedski, priznajime nacionalna manjine, finski, samiski, meänkieli, romani chib, jiddash

Vlada: ustavna monarhija, parlamentarna demokratija

Parlamenti: izbirime jednodomno tano o parlament sa 349 članova.

Površina: 450 000 km², trito naj bari phuv ki zapadno Evropa

Valuta: Krune (SEK)

Više informacija:

www.regeringen.se (švedski) www.government.se (engleski) www.sweden.se

Kontakt

Telefoni

Kancelarije Vlade okruga : +46 8 405 10 00

Posta

Sa o departementija: 103 33 Stockholm,

E-pošta

Dik www.regeringen.se

